

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Ο ΒΕΡΥΚΙΟΣ

“Ενα μεσημέρι μ’ αντέμως ο Βερύκιος άποξε από το Ζαχαροπλαστείο του Μανιατάκη, στην Ομόνοια. Κάθισε, σήπερ μια μαστίχα και γιλλόδαμε για το Λουκόπουλο. Ήταν ο ήρωας της ήμέρας. Τού είπα τη γνώμη μου γι’ αυτόν, την παραδέχτηκε μά πρόσθεσε:

— Τὸν ἀφίλοτιμο! Μὲ κατέστρεψε!

— Ο Λουκόπουλος; Γιατί; Τὸν ρώτηδα.

— Νά, έγινε λοιστός καὶ δὲ μπορε νὰ γίνω τώρα γάω, ποῦ τόσο κριρό τὸ σκέφτουμαι...

Γέλασα. Ο Βερύκιος θάθελε νὰ χωρατέψει τὰ συνθήσει τέτοια χωρατά. Χωρατέψει κ’ ἔγω:

— Τοῦ λόγου σου τὸ σκέφτουμαν, μά ο Λουκόπουλος τύκανε! Βλέπεις, εἶναι γραμμένο, πάντα νὰ ξεπερνήν τοὺς σκέφτικούς, οι ἀποφασιστικοὶ ἀνθρώποι!

Εαναγέλασε ο Βερύκιος κ’ ἔψυγε “Ενα βράδυ, τὴν περασμένη δομοάδα, μούθερε τὸ χαμπέρι ο διατερέθης στὸ γραφεῖο.

— Τάμαθες; Ο Γερο-Βερύκιος έγινε λούστρος! Δὲ συγκινήθηκα — τὸ ξομολογέματι. “Αν δὲν εἶχε προπυθή τὸ πρακτικόμα τοῦ Λουκόπουλου, ίδως καὶ νὰ δάκρυζα. Μά τώρα οὔτε νὰ χαμογελάσω δὲν κατορθώσα. Μοῦ φάντη λέγει θεατρικὸ τὸ κάμωμα τοῦ κανημένου τοῦ Βερύκιου καὶ στραβομούτσουνιάσα. Τὸ στραβομούτσουνιάσμ’ αὐτὸν τὸ μετάθεσα δὲ δυὸ τρία πικρά λόγια πούγραψα τὸ ίδιο βράδυ σὲ κάποιο σεβαστό μου φίλο γιὰ τὸν Βερύκιο.

X

Σὰν σκόνταψε, δὲ θὰ τοῦ πῶ τύφλα Τὸν φτάνουν τὰ χρονογραφήματα ποῦ τοῦ διδειασαν κατακέφαλα οἱ φιλόδοχοι τοῦ καθημερινοῦ τύπου. Δὲ θὰ προσθέθως κ’ ἔγω στὰ τόσα βράδαν τους καινομοργιού χρονογράφημα. Θὰ πῶ μονάχα δυὸ λόγια γιὰ κείνους ποῦ τὸν διηποδαν, τώρα στὰ γεράματά του, νὰ γίνη δούστρος.

Τὸν Βερύκιο τὸν έκανε λούστρο δχ’ ο ἀφοσιωση τοῦ στὸν ἄγωνα τῆς Δημοτικῆς, δπως εἰπε δερόλογόντας δι Μαρτζάκη, ἀλλ’ ο Πολιτική. ‘Εδουλέψει διλλοτε σ’ αὐτή τὴν πέρην, καὶ τὴν πίστεψε. Καὶ νὰ τόρα ποῦ η πίστη του αὐτή, η ἀνόητη, τὸν κατάντης λούστρο.

Οταν έβγαζε διλλοτε τὸν «Πατριώτη» στὴ Ζακύνθο, δι κόντε-Ρώμας τάνοιξε τὴν ἀγκαλιά του. Φιλιά, τοιμπούσια, παράδεις, ταξίματα, δι, τι θελει καὶ δὲν θελει ο Βερύκιος. ‘Αδέντη μου, τὸ σπάτι μου δικο δου! Σκλάδος δου, Τζέρια μου, σ’ δ, τι διατάξῃ!

Ηταν δύναμη τότε ο Βερύκιος κ’ η Πολιτική τὸν εἶχε ἀνάγκη. Κι’ ο ἀγαθὸς ο Βερύκιος μένουσε. Κ’ ἐτοι τὴν ἐποθε. Δὲ σκέφτηκε, βλέπετε, πῶς η Πολιτική εἶναι σὰν τὴν παλιογυναικα κείνη ποῦ σ’ ἀγκαλιδίζει, διο νοιώθει τὴν τσέπη σου γιομάτη, καὶ σου κλείνει τὴν πόρτα κατάρουτρα, ἀμα δη πῶς η τσέπη σου διεινε παννι μὲ παννι. Καὶ τὴν Πολιτική, καθὼς καὶ τὴν παλιογυναικα, πρέπει νὰ τὶς φασκελῶνται δια τὸ έχουν ἀνάγκη, δτα βροντάρη, νὰ πούμε, η τσέπη σου, γιὰ νὰ μὴν προφτάσουν νὰ σὲ φασκελῶσουν αὐτές. Κι’ δὲν διστιγκήσης τότε, κι’

σοχή, ξέταξε τὰ λόγια τοῦ Δρύαντα· κι’ διαν εἰδὲ καὶ τὰ σημαδια, ποῦ τοῦ παρουσίασε, τὰ δόλχυσα ποδῆματα, τὰ βροκάκια, τὴ φασκιά, ἀφοῦ φάναξε τὴ Χλόη, τῆς ἐλεγε νὰ κάνει καρδιά, γιατὶ ἔχει πιὰ ἀντρα καὶ γλήγορα θὰ βρει τὸν πατέρα της καὶ τὴ μητέρα της. Κι’ αὐτήν, ἀφοῦ τὴν πήρε μαζί της η Κλειρίστη, τήνε στόλιζε σὰ γυναίκα πιὰ τοῦ γιοῦ της. Μά τὸ Δάφνη, παίρνοντάς τον κατὰ μέρος δι Διονυσιοφάνης μονάχο, τόνε ρωτούσεν ἀν εἶναι παρθένα. Κι’ ἀμα κείνος δρκιζόταν ὅτι δὲν εἶχε γίνει τίποτις περισσότερο ἀπὸ τὸ φίλι καὶ τοὺς δρκους, ἀφοῦ χάρηκε γιὰ τὸν δρκο τοὺς κάθιζε στὸ τραπέζι. Τότες λοιπὸν μπόρεσαν νὰ ιδούν ποιὰ εἴν’ η ὄμορφιά, δταν στολιστετ. Γιατὶ ἀφοῦ ντύθηκεν η Χλόη κ’ ἔδεσε τὰ μαλλιά της ἀπάνου κ’ ἐπλυνε τὸ πρόσωπό της, τόσο ὄμορφότερη φάνηκε σ’ δλους, ποῦ κι’ δ Δάφνης μόλις τήνε γνώρισε. Μπορούσε νὰ δρκιστει κανένας καὶ χωρίς τὰ σημαδια, ποῦ τοῦ παρουσίασε, τὰ δόλχυσα ποδῆματα, τὰ βροκάκια, τὴ φασκιά, ἀφοῦ φάναξε τὴ Χλόη, τῆς ἐλεγε γιὰ τὸν πατέρα της καὶ τὴ μητέρα της. Μά κι’ αὐτὸς ήταν ἔκει κ’ ἔτρωγε μαζί μὲ τὴ Νάπη, ξχοντας παρέα σὲ ξεχωριστό τραπέζι τὸ Λάσιωνα καὶ τὴ Μυρτάλη. Πάλε λοιπὸν τὶς ἀκόλουθες μέρες θυσιάζουνταν σφαχτά κ’ ἔδιναν τραπέζια, καὶ κρεμούσε τάματα κ’ η Χλόη τὰ δικά της· τὸ σουραύλι, τὸ ταχάρι, τὸ τομάρι, τὰ καρδάρια· ἔχουσε κρασί καὶ στὴν πηγή, παῦ πταν στὸ σπήλιο, γιατὶ

δι πᾶς ἀπὸ πείνα η ἀπὸ μαράζι, ἔχεις τουλάχιστον πὰν παραχορδὲ τὴν ἔδιωξης ἀντὶς καὶ διωγμῆς, πᾶς έποιας μούτρα διατίς νὰ δηξει τὰ δικά σου σπασμά, πᾶς ἔλυγιδες γόνατα διατίς νὰ δηξει τὰ δικά σου.

Ο Βερύκιος, καὶ κάθε διλλος εύκολοπιστος σὰν κι’ αὐτόν, πήρε τὴν πέρην Πολιτική γιὰ Ρωμαία Λουκρετία. Τὴν προσικύνηδε καὶ τὴν πίστεψε. Καὶ η Λουκρετία του στὸ τελος, γιὰ νὰ τοῦ πληρώσῃ τὴν ἀκριδίαν του, τούβαλε γιὰ βραχόλι τὸ κασελάκι του λούστρου στὰ χέρια.

X

Παιδί άκομα, δταν πρωτοβγῆκα στὸν κόσμο γνωρία τὸ Ραμπαγά. Θαυμάστηκε του πρῶτα, ἔγινα ψητερα φίλος του ἀδερφίκος, σύντροφος του ἀχώριστος, συνεργάτης του ἀδερφιώμενος. Τὸν ἔβλεπα νὰ θριαμβεύῃ, νάγαπιεται διπ’ δλα τὸν κόσμο, νὰ τιμέται, νὰ θαυμάζεται καὶ τὸν ζήλεια. Τὰ πίστευα αἰώνια δλ’ αὐτά, παιδί καθὼς ήμουν τοτε ἀμυλο, καὶ τὰ εἶδα ἀφίμερι καὶ μάταια, μονάχα δταν εἶδα τὸν δυστυχόμενο φίλο μου νὰ ξεχνάται διπ’ δλους στὸν δυστυχία του καὶ νὰ φυτεύῃ μιὰ σφαίρα στὰ μελίγγια του γιὰ νὰ ποθάνη λεύτερος, δπως καὶ λεύτερος ξηρός.

Δὲ θὰ τὸν ξεχάσω ποτὲ τὸ λόγιο πάφηδε στὸν ἀδερφο του, δικαιολογωντας τὴν αὐτοκτονία του: «Αδού δλοι μ’ ἔγκαττελεψαν, τι νὰ κάνω;» Ο λόγος αὐτὸς μ’ δνοιξε τὰ μάτια, μοῦ χρησιμεψε γιὰ δόηγδος στὴ ζωή. Καὶ πιστός δόηγδος Οὔτε μὲ γέλασε, οὔτε θύ μὲ γελδον ποτέ. Πάντα τὴν Αλιδειανεθύ μου δείχνη. Πάντα θὰ μοῦ φωνάξη πῶς διαμασμος κ’ η ἀγάπη κ’ η υποστήριξη ποῦ μᾶς δείχνουν οι ινθρωποι, δταν έχουν τὴν ἀνάγκη μας, δὲν είναι καμμα σιγουρίδ γιὰ τὸ μελλον, καὶ πῶς τὰ τέτοια κεφάλαια ξοδιαζουνται γλήγορα, δὲν δὲν τὰ καλοδιαχειριστῆς, δὲν τὰ πιστέψῃς γι’ ἀνεξάντητα.

Μ’ ένα τέτοιο δόηγδα τύμιο καὶ ειλικρινή, καὶ λούστρος νὰ καταντησῃς, δὲ θὰ καταριέδαι κανένα δὲ θὰ τὰ βαζης μὲ τὸν κόσμο, παρὰ θὰ κανης ήσυχα πούχα, τὴ δουλήτη του, πικροχαμογελώντας καὶ σιγοψιθυρίζοντας ή

— Τέτοιος εἶναι ο παλιόκοσμος

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΕΚΡΙΚΟΙ ΔΙΑΔΟΓΟΙ

Η ΣΚΗΝΗ ΣΤΑ ΟΥΡΑΝΙΑ

Αρχάγγελος Γαβριηλ. Ποιὸς εἰσαι έσύ;

Γρηγ. Εεν. Ο Εενόπουλος.

Αρχάγγ. Γαβρ. Καὶ τι γυρεύεις έδω;

Γρηγ. Εεν. Νὰ μπῶ στὸν Παράδεισο.

Αρχάγγ. Γαβρ. Μπά! Καὶ πᾶς;

Γρηγ. Εεν. Μὰ ξέρεις, είμουν ἀπὸ τοὺς καλοὺς κριτικούς, καὶ ζητοῦσα τὴν διλήθεια πάντα.

Αρχάγγ. Γαβρ. Αἴ, καὶ τὴν έβρισκες;

Γρηγ. Εεν. Ακοῦς, λέει; Πάντα κεῖς τὸ μέσον τὴν έβρισκα. Μάλιστα τούγραφος αὐτὸς καὶ στὰ «Πενθήθησαι», τότες ποῦ ξκρινα τοὺς «Ισαύρους».

Αρχάγγ. Γαβρ. Χι! Τὸ διάβασα ἐκεῖνο τὸ φύλο. Τόφερε ἔδω μαζί του δ Μποντιτσέλης Επισκοπούλος, ο Κινέζος.

Γρηγ. Εεν. Καὶ μπῆκε μέσα αὐτός;

Αρχάγγ. Γαβρ. Τὴ δουλειά μας τώρα νὰ δοῦμε.

Εσύ έγραψες πῶς είναι καλοί οι «Ισαύροι» ἐπειδὴ «η ἀλήθεια εύρισκεται πάντοτε εἰς τὸ μέσον». Παρακα τω λές πῶς έχουν κ’ οι «Ισαύροι» τις σχολαστικὲς ὑπερβολές τους καθὼς έχουν καὶ τὰ δημοτικὰ ἔργα. Πάτε νὰ πῆ, οι «Ισαύροι» δὲν είναι «εἰς τὸ μέσον». Τὶ πρόματα είναι αὐτά;

Γρηγ. Εεν. Μὰ ξέρεις, ο Κριτικός πρέπει πάντα κατί τι πάρηση, καὶ τὸν έργο...

Αρχάγγ. Γαβρ. Επρεπε νὰ πᾶς; Ισια στὴν Κόλαση γι’ αὐτές τὶς ἀνοησίες ποῦ λές. Επειδὴ ὅμως λές πῶς γύρευες τὴν ἀλήθεια, καὶ τὴν έβρισκες «κεῖς τὸ μέσον», συλλογίζουμαι πῶς κατὰ τὸ δικό σου τὸ σύστημα δ Παράδεισος είναι υπερβολή, η Κόλαση είναι υπερβολή, λοιπὸν νὰ πᾶς στὸ Πουργατόριο ποῦ βρίσκεται «εἰς τὸ μέσον», καὶ νὰ κοιτάζεις τὸν ἀφαλό σου ποῦ βρίσκεται κι’ αὐτὸς «εἰς τὸ μέσον», ίσα μὲ νὰ βήλης γνώση. Καὶ τότες βλέπουμε.

Αρχ. Γαβρ. Αλλος πάλι! Πίσω, πίσω! Ποὺ πᾶς;

Μιστρ. Πίσω μέσα... στὸν Παράδεισο... Είμις άγιος άνθρωπος.

Αρχ. Γαβρ. Στάσου δὰ πρῶτα νὰ δοῦμε. Πῶς σὲ λένε;

Μιστρ. Μιστριώτη.

Αρχ. Γαβρ. Καὶ τὶ δουλική έκανες